

Oponentský posudek na diplomovou práci **Martiny Nacházelové**

Epigamní projevy samců čejky chocholaté: variabilita vizuálních atributů toku a vztahy s dalšími reprodukčními ukazateli

Práce je celkově velmi kvalitní, testované hypotézy jsou zajímavé, počet sledovaných jedinců není sice vysoký, ale to je při náročnosti terénních pozorování a nutnosti kompletních dat pochopitelné. Analýzy dat jsou promyšlené a diskuse výsledků velmi důkladná. Práce je psaná čtivě a srozumitelně, s minimem překlepů. Autorka cituje adekvátní literaturu a jak citace v textu, tak i seznam citovaných prací je v pořádku.

K práci mám následující dotazy a komentáře:

- V textu se na mnoha místech píše o různé náročnosti jednotlivých prvků toku - čím jsou tyto úvahy podloženy?
- Jak autorka sama píše, při výběru partnera hraje u čejek roli věk samce. Nebylo možné - při důkladné znalosti studované populace určení věku (alespoň do kategorií) a jeho korelace se sledovanými parametry toku?
- Další často zmiňovanou hypotézou je, že letecká akrobacie při toku demonstruje samcovu schopnost odhánět predátory. Ví se něco o tom, jak (a vůči kterým) je tato obrana skutečně účinná?

úvod

- Jakkoli jsou v úvodu pojednána obecná témata reprodukčních strategií, působí jinak dost "vanellocentricky"; snaha o širší srovnání (třeba s dalšími bahňáky) by práci přidala na obecnosti. Zvláště když autorka zdůrazňuje, že akrobatický vzdušný tok je u bahňáků běžný.
- Pozor na záměnu teritoriálního a agonistického chování s antipredačním (kap. 1.5.4).
- Citovaná hypotéza, že některé fáze toku představují ritualizované antipredační chování je zajímavá. Zkoušel někdo porovnat podobnost jednotlivých prvků ?

metodika

- Při tak značné variabilitě ve zbarvení, která umožňuje rozpoznání jednotlivých samců, se nabízí otázka, proč nebyly některé ornamenty využity při analýzách, ať už v otázce potenciální korelace se strukturou toku nebo jako potenciální faktory ovlivňující samičí preference. Minimálně alespoň nějak hodnocená míra kontrastnosti by stála za pokus, když o ní autorka na několika místech píše, že by mohla zvýraznit efekt letecké akrobacie samců.
- Proč nebyla nakonec vyhodnocena data z vokalizace při toku?
- Co bylo důvodem, že mezi analyzované fáze toku nebyl zahrnut i High Flight?
- V popisu statistických analýz (str. 39-40) vystupují habitatové charakteristiky teritorií v různých modelech jako faktory a jako vysvětlované proměnné. To vyvolává otázku - jaká je podle vás kauzalita jejich vztahu ke struktuře toku a hnízdní úspěšnosti samce?

výsledky

- Jsou psány stručně a srozumitelně, místy ale autorka zabíhá do, po mém soudu, až zbytečně podrobných detailů týkajících se jednotlivých samců.
- Stejně tak je podle mě zbytečné v části 3.2. popisovat ty fáze toku, které nebyly analyzovány.

- Kladně hodnotím analýzu opakovatelnosti struktury toku. Mohla by ale autorka uvést, kolik sekvencí bylo většinou od jednotlivých samců k dispozici? Z uvedeného rozpětí (1 - 13) si čtenář moc představu neudělá. Uvítala bych vizualizaci toho, jak moc si jsou sekvence intra- a interindividuálně podobné, třeba formou PCA.

diskuse

- Jediná výtku se týká opět převaze prací o čejkách, jinak je diskuse velmi podrobná a je vidět, že autorka je schopna své výsledky nejen porovnat s literaturou, ale i kriticky interpretovat.

obrázky a fotografie

- Absence citací u většiny z nich napovídá, že jde o původní práci autorky. Pokud ano, tak má autorka můj obdiv.

Celkově hodnotím práci jako velmi kvalitní a doporučuji ji k obhajobě a kladnému hodnocení.

V Praze 25.5. 2016

Alice Exnerová